

**מז:**

רפואה נפש חנם. ונפש דקמני פירושו רצון כדאשכחן אס יש  
 ונפשו (בראשית טז). כלומר שמפארו ברצון לבו ולא בשכר.  
 ומתקוממא מתי' בשנסי חולה אסרין על הרופא: אלא רפואה נפש  
 וגו'. ומתקוממא בשנסי רופא אסרין על החולה ומשום הכי לא ירפא  
 בהמתו וישיש עס רופא אחר דאי לא

בחיזורא לדיקלי חד לתלתין יומין וכי תיריץ  
לגופא רב נחמן בר יצחק אמר לא היא ולא  
יורייקא<sup>6</sup> אמר רבה בר יונתן אמר רב חיאל  
ערסן יפה לחולה לרפואתו מאי ערסן אמר ר'  
יונתן חושלא דשערי עתיקתא דריש נפיא אמר  
אביי בעיין בישולא כעין בישרא דתורא רב  
יוסף אמר סמידי דשערי עתיקתא דריש נפיא  
אמר אביי בעיין בישולא כבשרא דתורא א"ר  
יוחנן בורדס אין מבקרים ואין מזכירין שמו  
מ"ט א"ר אלעזר מפני שהוא כמעין הנובע  
וא"ר אלעזר למה נקרא שמו בורדס שהוא  
כמעין הנובע: ומרפאהו רפואת הנפש כו':

היכי קתני אלימא<sup>א</sup> דרפואת נפש בחנם  
רפואת ממון בשכר ליתני הכי מרפאהו בחנם  
אבל לא בשכר אלא רפואת נפש גופו  
רפואת ממון בהמתו א"ר זוטרא בר טוביה  
אמר רב אבל אומר לו סם פלוני יפה לה  
סם פלוני רע לה: **מתני'** בירוחץ עמו  
באמבטי גדולה אבל לא בקטנה וישן עמו  
במטה ר' יהודה אומר בימות החמה אבל  
לא בימות הגשמים מפני שהוא מהנהו  
ומיסב עמו על המטה ואוכל עמו על  
השולחן אבל לא מן התמחוי אבל אוכל  
הוא עמו מן התמחוי החזור: **גמ'** תניא  
<sup>א</sup>לא ירחץ עמו באמבטי ולא ישן עמו במטה  
בין גדולה בין קטנה דברי רבי מאיר רבי  
יהודה אומר יגדולה בימות הגשמים וקטנה  
בימות החמה מותר רוחץ עמו באמבטי  
גדולה ומוזיע עמו בקטנה אבל מיסב עמו  
על המטה ואוכל עמו על השולחן אבל לא  
מן התמחוי אבל אוכל<sup>א</sup> הוא מן התמחוי  
החזור א"ר יוסי בר חנינא מן התמחוי החזור  
לבעה"ב: **מתני'** ולא יאכל עמו מן האכביו  
שלפני הפועלים ולא יעשה עמו באומן דברים  
רבי מאיר וחכ"א עושה והוא ברחוק ממנו:  
**גמ'** בקרוב כל פלוגי דאסיר<sup>א</sup> (ב) כיו פלוגי  
ברחוק ר"מ סבר גזרינן רחוק משום קרי דקא  
מרפי לה לארעא קמיה וירבנן סברי לא גזרי:  
מתני'

הפועלים של האצות מן האצות של פועלים. קצרה גדולה שנותנין לפני הפועלים השמחין מהם עמלים אכולין הרבה ואובסין אותן כזהמות ומש"ה לא יאכל

וְנִקְרָא אֲבוֹם. וְאֵם אֶחָד מֵהֶם אוֹכֵל מִעֵץ מִנְּחֹלָה מִהֵנָּה אֶת הַצִּיּוֹר. וְנִשְׁכָּח וְנִצְטָר הַחֹמֶר: **חֲזוֹן** שׁוֹרֵת הַכֶּסֶם. וּמִשָּׁהּ לֹא יֵעָשֶׂה עִמּוֹ שֶׁשֶּׁשֶׁ בְּרֹחוֹק מִמֶּנּוּ אֶסֶר ר"מ דְּגוֹר רְחוֹק מִשּׁוּם קְרוֹב כְּדֹאִיתָ בִּגְגֵי **בְּב' תֵּינִי** לֹא יִרְחַךְ עִמּוֹ בְּחִמְצוֹתֵי וּלֹא יֵשֶׁן עִמּוֹ בְּמַטֵּה בֵּין גְּדוּלָה בֵּין קִטְנִיָּה לִיֶּה אֵטּוֹ קִטְנִיָּה דְּמַהֲבִי לִיֶּה וְגוֹר נִמִּי בְּמַטֵּה בֵּין גְּדוּלָה בֵּין קִטְנִיָּה שְׂרִי לֵשָׁה גּוֹרִינן אֶפְלִיג בְּתַרְוִיָּהוּ דְּגְדוּלָה אֶפְלִיג בְּיִמּוֹת הַגִּשְׁמִים שְׂרִי לֵשָׁה דְּרַבִּי יְהוּדִי הָיָה מִפְרָשׁ מִיּוֹת הַחֲמָה אֵטּוֹ יִמּוֹת הַגִּשְ�מִים. וּמֵהָם דְּלֵשָׁה דְּרַבִּי יְהוּדִי הָיָה מִפְרָשׁ מִיּוֹת דְּקָתָי בְּרִישָׁא וְדָא עִמּוֹ בְּמַטֵּה וְכוּלָּהּ מִתְנִי' כִּי יְהוּדִי הָיָה ר"מ וְלֹא ר' יְהוּדָה אֵלָּא וְדָא כְּדֹאֲמַרְנָן: אֲבָל לֹא מִן הַפִּמְחוֹ. שֶׁאוֹכֵל בְּכָל לַעֲשֵׂה הַיּוֹם. הַחוּר לַעֲשֵׂה הַיּוֹם. יֵשׁ צוֹ כָּל כֶּךָ שְׁמוֹתָיו חֹחַר לַעֲשֵׂה אֲרַעֲא קִמִּי כְּשׁוֹפֵר סֻמּוֹן לוֹ וְאִין הִלֵּל לְרִיךְ לַחֲפוֹר בְּכָה גְדוּלוֹ

כר: רפואת פסוק בחברת. דלג מזה קא ענד וקא מצי ליה קא אס און נטען עליה ש  
שטעט. ר"י נא לפרס דברי מ"ק אלס אן נקטתא אס אמנצי אן מ"ס הימס מהרצ"ל שבעלו  
אן חיסא יאכל עמו יאדירי סתמחא שרצין אן אל און עמי שמיס אפסעלן אן  
אן מאלל סתמא אן יאכל עמו: א"י עשה עמו בארצו: שבות הכרעיס אן תפסור עמו אן  
ומה מותר מצי און טענער מצי יהוס: וברין עמו בקבוצה: דוביעה עמאלו אן חוספס  
אוהב עו שפאלט אן שטעט ארץ אפילו ארעל יאזר מנחם אן ארע

במז א מיי פ"ו מהל'  
גדרים הל' ח ט  
טוש"ע יו"ד סי' רכא סעי'  
ז

מח ב ג ד ה ו מ"י שם  
הלכה ט טוש"ע שם  
סעי' ה:  
ז [מ"י שם הל' יז] טוש"ע  
שם:

## תוספות

[illegible]

**פירוש הרא"ש**

[illegible]

קא עבד וואָן נאָטען עליה  
גדולה אבל לא באמבט  
ואובל עמו על השולחן.  
כאזנס של זאמה אע"פ ש  
ואין מחממו וקטנה צימות

# אין בין המודר פרק רביעי נדרים

כי חורא לדיקלא. כמו האטד שמקיף הדקל ומגין לפירות אשכולים למשמש צו כך מגינה על גופו של אדם: **תורייקן**. מירייקאל' זעלען: "חושא דשערי. שעורים שנים קלופים: **דרש נפח**. שמדובקין צנפנה וצנברה כשמרקדין בהן: **נורדם**. צסמ"ך שילשול גדול שזיאל כל שעה כמעטין הנובע שאין לו שוליים ויאלו ממנו כל הימים. ואזית דאמרי בורדם צמ"ם כמו צור שנובע דס. ואזית דאמרי מכה שקורין צו"ן מלניט שזיאל נמי הימנו דס: **מפני שהוא כמעטין הנובע**. שקורן מזה לזה ויש צו סכנה להזכירו: **נהיגי קסנין**. מפני ומרפאו רפואת נפש: **בהנס**. כלומר שאין לו האהא לאלה שמחזיק לו טובה צנפשו: **רפואס נפש גופון**. שאס חלה המדיר מותר למודר לרפאותו דאמריין לעליא דלא אדריה מן חיותיה: **רפואס ממון בהמסו**. שאס חלתה צהמתו אסודר לרפאותו משוס דקמטי ליה: **אזל אומר לו כו'**. דאמריה ולא כלס היא: **מתני' ורוחץ עמו**. המודר עס המדיר: **אזל לא צקטנס**. משוס דקא מפשי מוא מנייה ומפיש נמי הכלל: **אזל לא מן הסמחוי**. ציחדו מפני שמרבה צעל הציות צהצילו: **אזל אוכל הוא מן הסמחוי החור**. לצעל הציות דלמפרס צגמרא שדרכן לאכול מעט ומחזירו לצעל הציות שיש להן מאכליין הרבה וכיון דאין אוכל אלף מעט ומחזיר הכותר לא מיהאני

וְהַמְּחֹאֵי אֲבֵל אֲכָלָהּ  
 הַחֹזֵר: **גמ'** תִּנְיֵא  
 וְלֹא יֵשֶׁן עִמּוֹ בַּמִּטָּה  
 דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי  
 מוֹת הַגּוֹשְׁמִים וְקִטְנָה  
 רֹחוּץ עִמּוֹ בַּמִּבְטָא  
 שֶׁלֹּא מֵיִסֵּב עִמּוֹ  
 עַל הַשּׁוֹלְחַן אֲבֵל לֹא  
 הוּא מִן הַתְּמַחֲוֵי <sup>(7)</sup>  
 מִן הַתְּמַחֲוֵי הַחֹזֵר  
 יֵאָכֵל עִמּוֹ מִן הָאֲבוּס  
 שֶׁהָ עִמּוֹ בְּאוֹמֵן דְּבָרֵי  
 הוּא בִּרְחוּק מִמֶּנּוּ:  
 דָּאִסִּיר <sup>(8)</sup> כִּי פְּלִגִּי  
 רֹחוּק מִשּׁוּם קְרוֹב דְּקָא  
 וִירְבֵּן סְבִירָא לֹא גִזְרִי:  
 מִתְנִי

גב' דקא מרפי נה נארעא קמיה. ונח לו נחירוש חמירי:  
נקרוב כ"ע לא פליגי דאסור. (לעדור <sup>(3)</sup>) דקא מרפיא כו':  
מתני'

אחין הפועלים מחזירין מן האכזר שנהם לצל הצית לא מנה שריות  
 חופר לפניו את הקרקע ממנה דקא מרפי לה לארעא ואפילו  
 וזכ"א עושה הוא רחוק ממנו. ללא גורי חסוק אטו קרוב:  
 ה. את דמרייהו קאי דבור רז מאיר דאמבני גדולה אף על גב לארעא:  
 פילו צימות החמה אטו קטנה צימות הגשמים דמהני ליה. ור' יהודה  
 ונה וקטנה נמי נהי דצימות הגשמים אסור צימות החמה שרי ללא  
 אמר במתניתין צימות החמה אכל לא צימות הגשמים פירושי קא  
 מנה דאי לא תימא הכי הא דקמי קמחא ויזן עמו בנטה מני לא  
 בקערה אחת וחוששין שמא ימשוך ידו מלאכול לכבוד חבירו ונמצא  
 צימת: בקרוב ר"ע לא פליגי דאסור. דמהני ליה לחצירה דמרפי  
 כי פליגי בדוקא. דכיון שהוא רחוק ממנו לא מרפי ליה לארעא:  
 ממנו

[illegible]

## מסורת הש"ס

(א) [יומא מז.], (ב) [ע"ז]  
(ג) [תוספתא פ"ב]  
(ד) [ע"ש], (ה) [נ"א עמו, (ו)  
(ז) [לעיל לג.], (ח) [פ"ד]  
(ט) [לקמן מג.], (י)  
(יא) [מתהי רש"ש], (יב)

## הגהות הב"ח

(א) גמ' בקרוב לא פליגי  
דאסיר דקא מרפי לה  
לארעא קמיה כי פליגי  
ברחוק ר"מ סבר גזרינן  
רחוק משום קרוב ורבנן  
סברי כ"ז: (ב) רש"י ד"ה  
בקרוב כ"ע וכו' לעדור  
הס"ד ופיצות דקא מרפיא  
כו' נמחק ואח"כ ז"ל ד"ה  
דקא מרפיא:

# גליון הש"ס

**בְּחֶרֶב** דִּיָּה אֵלֶּה מִפְּרִיָה  
 בִּרְאָה תָּנִן וְכֹסֶם תִּמְחִיָּה  
 הֵם אֵס לֹץ הֵעֵס וְנִמְשֹׁס  
 מִזֶּה רָשָׁי לִיחֵטֵס אֵלֶּה  
 מִשֹּׁס דִּמְזֹן לֹ אֵס מִקְרִי  
 וּמִזֶּע רֹק לִאֲחֵרִי לִיחֵטֵס  
 וְכִי מִזְרִי וְלֹק מִקְרִי  
 מִהֵסֵהוּ וְחֵס שִׁיךְ צִבְיָה  
 דִּבְהִשְׁמֵהוּ חֵיטֵס מִשְׁבִּיט  
 צִבְיָה עֵמֵה אֵלֶּה דִּמְזֵע  
 לִאֲחֵרִי מִזֶּה אֵס מִכֶּסֶף  
 דִּבְהִשְׁמֵהוּ חֵיטֵס וְכֹסֶם  
 אִתֵּהּ וּמִשְׁבִּיט נִכְסֵי וְעִדִּיק  
 מִמְשֵׁט בְּחֵמֵה וְאִסְרוֹ  
 וְזִמֵּי בְּחֶרֶב דִּיָּה אֵלֶּה  
 אִסְרוֹ לֹ וְכֹסֶם דִּמְן חֻזִּיתִי  
 וְכֹסֶם דִּלְעִיל דִּק לֵט עֵס

לעזי רע"י

תירייק"א. תריאקה  
(תרופה נגד ארס נחשים).  
בו"ן מלנ"ט. דלקת  
שקדים מוגלתית.

## מוסף רש"י

[illegible]